

GRUND- OG NÆRHEDSNOTAT TIL FEU

Dato 20. april 2012
J.nr. 3404/1001-2987
Ref. ETA/LAN/KRM

Komitésag - Kommissionens forordning om ændring af forordning (EU) nr. 2/2010 angående sektorer og delsektorer der anses for at være udsat for en betydelig risiko for carbon leakage (CO₂-lækage).

1. Resumé

Kommissionen har den 11. april fremsendt forslag til ændring af forordningen angående en liste over sektorer og delsektorer der anses for at være udsat for en betydelig risiko for carbon leakage (nr. 2/2010). Kommissionen foreslår her, at listen udvides med tre delsektorer: Produktion af glasfibre, visse glasfiberprodukter samt rockwool og andre mineraluldsprodukter. Forslaget har ikke betydning for miljøbeskyttelsesniveauet.

På nuværende tidspunkt kendes andre landes positioner ikke, men baseret på tidligere diskussioner ventes der at være flertal for den foreslåede udvidelse af listen. Forslaget behandles i komitéprocedure efter reglerne i artikel 5a i komitologiforordningen (forskriftsprocedure med kontrol). Forslaget er sat til afstemning i klimakomiteen d. 25.april 2012. Regeringen agter at stemme for forslaget, da der ikke bør diskrimineres mellem sektorer, der opfylder direktivets kvantitative kriterier.

2. Baggrund

Forslaget vedrører en revision af Kommissionens forordning (EU) nr. 2/2010 af 24. december 2009 om opstilling af en liste over, hvilke sektorer og delsektorer omfattet af Kvotedirektivet, der anses for at være udsat for en betydelig risiko for udflytning af produktion som følge af de omkostningsstigninger EU's kvotehandelssystem medfører – såkaldt carbon leakage. Virksomheder i brancher, der er optaget på denne liste, bliver tildelt gratiskvoter svarende til 100 % af et såkaldt "benchmark" for emissioner i den pågældende sektor i perioden 2013-20. Virksomheder i andre kvoteomfattede brancher modtager gratiskvoter svarende til 80 % af et benchmark i 2013 faldende til 30 % i 2020. Elproduktion modtager, med visse undtagelser for Østeuropa, ingen gratiskvoter.

Den i 2009 vedtagne liste rummer 164 sektorer eller delsektorer. Listen blev i 2011 udvidet med 3 sektorer. Nu foreslår Kommissionen listen udvidet med 3 nye sektorer: Produktion af glasfibre, visse glasfiberprodukter samt rockwool og andre mineralulds produkter.

Fremstilling af de pågældende produkter opfylder iflg. Kommissionens fornyede analyser nu de kvantitative krav, jf. kvotedirektivets paragraf 10a, for at komme på listen, herunder kravet om en udenrigshandelsintensitet på over 10 %.

På det grundlag foreslår Kommissionen, at alle de tre brancher optages på carbon leakage-listen.

Forslaget foreligger kun på engelsk og er fremsat med hjemmel i artikel 10a(13), i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2003/87/EF af 13. oktober 2003 om en ordning for handel med kvoter for drivhusgasemissioner i Fællesskabet (kvotedirektivet).

Sagen behandles i komitologiprocedure (forskriftsproceduren med kontrol), jf. art. 5a i Rådets afgørelse af 28. juni 1999 om fastsættelse af de nærmere vilkår for udøvelsen af de gennemførelsesbeføjelser, der tillægges Kommissionen (1999/468/EF), som ændret ved Rådets afgørelse 2006/512/EF.

3. Formål og indhold

Hovedformålet med forslaget er at sikre, at sektorer, der skønnes udsat for en væsentlig risiko for udflytning af produktionen, som følge af de omkostningsstigninger kvotesystemet medfører, kompenseres i højere grad end mindre udsatte sektorer ved tildeling af flere gratiskvoter.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet inddrages i overensstemmelse med forskriftsproceduren med kontrol, jf. art. 5a i Rådets afgørelse af 28. juni 1999 om fastsættelse af de nærmere vilkår for udøvelsen af de gennemførelsesbeføjelser, der tillægges Kommissionen (1999/468/EF), som ændret ved Rådets afgørelse 2006/512/EF.

5. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant, da der er tale om et forordningsudkast, som udmønter en hjemmel i direktiv 2003/87/EF. Der er således i forbindelse med vedtagelsen af direktivet taget stilling til spørgsmålet om nærhedsprincippet.

6. Gældende dansk ret og forslagets konsekvenser herfor

Den gældende carbon leakage forordning nr. 2/2010 ændres ved forordningsudkastet, som træder i kraft dagen efter offentliggørelsen i EU-tidende. En vedtagelse af forordningen vil ikke nødvendiggøre yderligere dansk lovgivning, idet en forordning er gældende dansk ret.

7. Forslagets konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet

Forslaget vil medføre udstedelse af flere gratiskvoter, og det medfører en tilsvarende formindskelse af den mængde kvoter, der tildeles medlemsstaterne til auktionering. Indtægterne fra auktionering tilfalder medlemsstaterne. Forslaget sætter ikke tal på den forventede ekstra mængde gratiskvoter, som forslaget vil medføre.

Forslaget har ikke betydning for miljøbeskyttelsesniveauet, da mængden af kvoter på EU-niveau forbliver uforandret.

8. Høring

Sagen har været i høring i specialudvalget for klima, energi og bygninger i perioden 18. april til 20. april 2012. Der er indkommet følgende hørings svar:

VedvarendeEnergi mener, at undtagelser fra ETS systemet skal begrænses mest muligt, da de svækker systemet. VedvarendeEnergi finder ikke at det foreliggende høringsmateriale, incl.

forslaget fra EU Kommissionen, giver mulighed for at vurdere hvor stort problemet er for de tre sektorer/produktgrupper, der foreslås undtaget. Pga. de meget lave priser på ETS kvoter finder VedvarendeEnergi det svært at forstå, at det skal være nødvendigt at give de tre sektorer undtagelser i form af 100% gratis kvoter, bl.a. fordi de allerede modtager 80% gratis kvoter. Derfor foreslår VedvarendeEnergi at sagen belyses bedre inden den foreslåede undtagelse (bevilling af 100% gratis kvoter) vedtages.

Landbrug & Fødevarer har ingen kommentarer til det konkrete forslag, der blot omfatter produktion af glasfibre, visse glasfiberprodukter samt rockwool og andre mineraluldsprodukter, men vil gerne samtidigt anerkende, at der fortsat pågår et arbejde med at gøre listen over carbon leakage-udsatte sektorer så retvisende som muligt. Da indkøb af CO₂-kvoter kan udgøre en betydelig økonomisk omkostning for de omfattede virksomheder, er det vigtigt, at der anvendes en høj detaljeringsgrad i forhold til de data, der anvendes i analyserne bag listen. Landbrug & Fødevarer antager, at Kommissionen såvel som den danske regering også fremover vil se velvilligt på at optage nye sektorer på listen, såfremt at det kan vises, at sektorerne opfylder de opstillede krav.

Dansk Industri noterer sig regeringens opbakning til den seneste revision af carbon leakage listen. I en tid, hvor EU's klimapolitik og ETS med rette diskuteres, er det ifølge DI også vigtigt at fastholde, at EU's nuværende klimapolitik allerede er ambitiøs samtidig med at den energiintensive industri de facto har højere produktionsomkostninger end konkurrenterne uden for EU. Foranstaltninger der tager højde for det er nødvendige af hensyn til at sikre konkurrencehensyn. DI finder det derfor positivt med initiativer i regi af ETS, uden at gå på kompromis med det miljømæssige sigte. DI efterspørger desuden supplerende foranstaltninger i forhold til indirekte omkostninger som følge af øgede el-priser som følge af ETS (et andet igangværende initiativ fra Kommissionen).

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Forslaget har kort været præsenteret på et arbejdsgruppemøde. Præsentationen gav ikke anledning til megen debat, men indtrykket var, at et flertal af lande vil støtte Kommissionens forslag.

10. Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen arbejdede under forhandlingerne om revision af Kvotedirektivet i 2008 for væsentligt mere restriktive kriterier for optag på carbon leakage listen end de vedtagne. Baggrunden var bl.a. en vurdering af, at mange brancher ikke er særligt udsatte for udflytning af produktionen som følge af Kvotedirektivet, jf. eksempelvis en analyse foretaget af Økonomi- og Erhvervsministeriet i 2008. I forlængelse heraf søgte Regeringen at begrænse antallet af brancher på listen ved vedtagelsen af denne i 2009.

Det er imidlertid samtidig regeringens holdning, at alle brancher bør behandles efter de samme kvantitative analyser, så der ikke opstår diskriminering mellem sektorerne.

Regeringen har gennemgået Kommissionens analyser af de tre sektorer og har ikke fundet afgørende fejl i disse.

Regeringen agter derfor at stemme for forslaget.

11. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg. Den gældende carbon lea-

kage forordning blev forelagt udvalget den 16. september 2009 og den første udvidelse af listen d. 17. maj 2011.